

[Poul Møller.]

ske på 2 måneder, hvad kan der så ikke ske på 3 år? Hvor meget hold er der så egentlig i en langtidsplanlægning, som folketinget måske knytter sin anseelse og sine beslutninger til, men som man administrativt kan gøre til intet gennem beslutninger i regeringens økonomiudvalg uden at tale med det høje ting om det?

Det, der i denne forbindelse er af størst interesse, er naturligvis virkningen på finanserne, på overskuddet, og jeg skal gøre nogle yderligere bemærkninger om den overskudspolitik, som man ønsker at tilgodese bl. a. ved de lovforslag, som her foreligger til behandling. Man vil altså have de 1.200 mill. kr., men man har endnu ikke ledsaget dem med nogen af de langtidsforanstaltninger, som det konservative folkeparti og partiet venstre har arbejdet for under forhandlingerne. Jeg ved ikke, om det ærede medlem hr. Westerby, der jo, så vidt jeg har kunnet skønne ud fra dagspressen, har opnået så meget under disse forhandlinger, har sikret sig nogle af disse langtidsforanstaltninger, som vi andre ikke kunne sikre gennemført. Jeg kan i denne forbindelse henvise til den lange opregning af ønsker, som det ærede medlem hr. Henry Christensen redegjorde for netop i dag. Man vil altså have dette overskud uden ledsagende langtidsforanstaltninger, uden at man gennemfører administrative reformer, der på længere sigt kan modvirke udgiftsstigningerne i de offentlige budgetter, og uden at man gennemfører selvregulerende kræfter, der kan skabe balance i den enkelte borgers økonomiske adfærd mellem hans forbrug og opsparing.

Vi har ikke sagt, og vi mener ikke, at disse langtidsforanstaltninger kan få virkning i de første 3-4 måneder eller måske det første år, men hvis man ikke engang begynder med nogen alvor og utraditionelt, hvornår skal der så komme den balance, vi ønsker i vor økonomi? Hvis man ikke har blikket åbent herfor, vil man år efter år stå over for nødvendigheden af en overskudspolitik, som man har gjort det hidtil. De, der knæsetter denne overskudspolitik som den eneste måde, hvorpå man i et moderne samfund kan skabe en økonomisk balance, skylder os et svar på, hvordan man skal komme ud af denne overskudspolitik,

hvis man ikke vil de langsigtede foranstaltninger. Vi har set, hvordan man hvert år må forøge statens overskud. Jeg kan f. eks. her nævne, at i 1962-63 havde vi et kasseoverskud på 238 mill. kr., i 1963-64 på 775 mill. kr., i 1964-65 på små 1.000 mill. kr., og nu i 1965-66 budgetterer man med 1.200 mill. kr. Den økonomiske virkning af overskuddet er nemlig ikke de 1.200 mill. kr., men det er kun det, man lægger oven på det overskud, man havde i fjor, og derfor vil man stadig have et inflatorisk pres og stadig have det, man kalder højkonjunktur. Så tvinges man altså ind i en magisk, man kunne vel også sige en ond cirkel, der kræver højere og højere overskud på statens finanser.

Trods dette, at man har forøget statens overskud over kassens samlede overskud i løbet af den årsperiode, jeg har nævnt, fra 1962-63, hvor det var 200 mill. kr., til nu, hvor det er 1.200 mill. kr., så har man et stadig større underskud på handelsbalancen, så har man i dag lavere obligationskurser, end man havde, da man startede denne bevægelse. Giver det os da ikke anledning til at overveje, om overskudspolitikken alene kan løse de økonomiske problemer, som inflationen, som efterspørgselspresset, de stigende indkomster stiller os over for? Kan det da ikke få selv de gæveste socialdemokrater til at spekulere, når man med denne voldsomme vækst i kasseoverskuddet alligevel ikke har kunnet formindske handelsbalanceunderskuddet, men har fået det forøget, alligevel ikke har kunnet presse renten ned, men har fået den forhøjet i denne 4—5-årige periode? Kunne det dog ikke få nogle af dem til at tænke — det ved jeg godt de gør i almindelighed — men tænke over det problem, om overskudspolitikken alene er midlet til at nå den økonomiske balance. Der er nemlig det ved det overskud, der bliver til ved stigende skatter og stigende afgifter, at alle, der kan sikre sig dækning, gør det, og under fuld beskæftigelse ved vi, at mange, mange mennesker kan sikre sig dækning for de stigende skatter, de stigende afgifter. Vi nåede noget ved at få skatter og afgifter ud af pristallet, men lønglidningsfaktoren, indkomststignings-tendensten hos lønmodtagere og andre, kan man ikke standse ved at gøre det dyrere